Godina II. — Broj 304.

Cijena listu:
U maloprodaji . . . . . K —·10
Mjesečno . . . . . „ 3·—
Tromjesečno . . . . . „ 8·—
Oglasi 30 h 4 mm visok i 8 cm dug prostor.

HRVATSKI LIST

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Nedjelja 14. svibnja 1916.

Tisak i naklada:
Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli.
Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli.
Uredništvo se nalazi u Šišanskoj ulici 24.

Bezupješni napor Francuza na zapadnoj fronti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 13. svibnja. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko i jugoistočno bojište.

Položaj je nepromijenjen.

Talijansko bojište.

Na sjevernom obronku brda Sv. Mihovila suzbile su naše čete više napadaja. Talijanci su pretrpjeli teških gubitaka. Inače nema osobitih dogodjaja.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 13. svibnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Izmedju Argona i Moze odigrali su se na pojedinim mjestima živahni bojevi s ručnim granatama. Neprijateljski pokušaji, da dobiju zemljišta u šumama kod Avocourta i Malancourta, izjalovili su se. Neprijateljska je nočna navala jugozapadno od Mort-Homma izumrla u vatri naše pješadije.

Na desnoj obali Moze, za neuspjelog napadaja protiv kamenoloma zapadno od šume Ablein, pretrpjeli su Francuzi znatnih gubitaka. Oborili smo dva neprijateljska ljetala.

Istočno bojište.

Sjeverno od kolodvora u Selburgu ugušili smo svojom topovskom paljbom u samomu zametku ruski navalni pokušaj protiv jaraka, što smo im pred kratkim oduzeli. Zarobili smo više od stotine Rusa.

Balkansko bojište.

Nema osobitih dogodjaja.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 13. svibnja. (D. u.). Glavni stan javlja:

Kaukaska fronta.

Neprijatelj, kojega tjeramo u odsjeku južno od Čoroka, mogao je da se na svojem uzmaku zaustavi samo od 6 do 12 kilometara istočno od svojih starih položaja. Protunavala, što su ju 2 neprijateljska bataljuna poduzela, da nam stare položaje na desnom krilu opeta oduzmu, bila je od nas suzbijena s velikim gubicima.

BRZOJAVI.

Rat.

Vojni neuspjeh četvornog saveza.

Genf, 13. svibnja. Glasilo ratnog ministarstva, koje izlazi u Londonu, donosi senzazijonalnu kritiku o vojnom položaju četvornog saveza, u kojoj medju ostalim veli, da je dosadašnji uspjeh četvornog saveza veoma malen. Potrebito je, da se stvori jedinstvena ratna osnova za bolje iskorišćenje fronte. Sad da su svagdje razabrali, e se Nijemci ne boje ofenzive i da se svagdje drže, gdje su u defenzivi. Njihova vojnička odlučnost, njihova znanstveno obrazovana spretnost i posjed željezničkih pruga pružaju Njemačkoj ponajveće nade.

Njemačka.

Nema „živežne diktature“ — Državni tajnik Dr. Delbrück neće odstupiti.

„Berliner Tagblatt“ od dne 11. o. mj. priopćuje: Službeno se javlja: Državni kancelar je danas primio u audijenciju bavarskog ministarskog predsjednika grofa Hertlinga, da s njim vijeća o općenitim pitanjima, kaošto se to obično dogadja od vremena do vremena medju kanzlerom i vodjama ministarstva većih saveznih država. Krivo je, kada se audijenciju stavlja u svezu sa promijenom osoba u vladi ili se specijalnim pitanjima u području organizacije opskrbi hranom. Pri tom se opaža, da se zaista pripravlja poboljšanje jedinstvenosti u upravi, koja ima da izvede naredbe saveznog vijeća. Razumije se samo po sebi, da se ne misli utemeljiti „živežne diktature“, koja bi izključivala zemaljsko vijeće, kaošto ju je najavljivao neki večernji list.

„Berliner Tagblatt“ opaža k tome: Gornja izjava ponajprije dementira glasine o odstupu državnog tajnika u državnom uredu unutarnjih posala dr. Delbrücka. O tim glasovima nijesmo ništa javili, jer ih je zanijekao drž. tajnik sam a i druge dobro poučene i mjerodavne osobe. Općenito vlada uvjeruje, da je Dr. Delbrück zbilja bolestan, te da se radi o „političkoj“ bolesti, i da sada ne vlada nikakva kriza u drž. uredu unutrašnjih posala. O osnovanom preinačenju doznajemo, da se radi o oštrijoj centralizaciji raznih, uredu za unutrašnje poslove podredjenih živežnih organizacija. Dotični prijedlozi bili su od državnog tajnika djelom sastavljeni a djelom podupirti. Naravno, da nije za sada još ustanovljeno, tko će stupiti na čelo nove organizacije.

K uništenju njemačkog zrakoplova kod Soluna.

Sofija, 12. Sa grčke granice javlja se slijedeće o uništenju njemačkog zrakoplova kod Soluna: Kada je posada uvidjela, da se uslijed prouzročene štete zeppelinovac nikako ne može spasiti, zapalila je istoga, te su u neprijateljske ruke došli samo njegovi ostanci.

Državni tajnik za unutrašnje poslove odstupio.

Berlin, 12. (D. u.) Kako doznaje Wolffbureau smatrao se je drž. tajnik za unutrašnje poslove, Delbrücke, prinuđenim, da zamoli za odstup. Ministar trpi na furunkulozi, kao posljedica lake sladorne bolesti i potrebuje duže liječenje. O osobi njegova nasljednika pasti će odluka obzirom na viseća organizacijska pitanja tek nakon nekoliko dana.

Ententa.

Olandsko pitanje.

Stockholm, 12. svibnja General Rappe pišući u „Astondbladetu“ o olandskom pitanju, ističe, da je kod sadašnjih vlastitih pomoćnih vrela Švedske slobodni Oland za Švedsku egzistenciju minimum te da je u njezinom interesu, da za vrijeme rata ostane za Olandu status quo. To da je uj interesu Švedske, a ne Njemačke. Zavlačivanje moglo bi prisiliti Švedsku, da zamoli Njemačku za pomoć, a time bi se Švedska podvrgla Njemačkoj volji. Švedska ne smije da bude ovisna od nikoga, do od same sebe. Ne smije se to pitanje odgadjati u budućnost, jer će se o budućnosti sada odlučiti.

Švedska se radi svoje sposobnosti, da sama odlučuje i radi svoje slobode u vojničkim operacijama u tome ratu, koji će odlučiti o njezinoj sudbini i o sudbini velevlasti, ne može pouzdavati u gola osiguranja. Ima nešto, o čemu se ne može sklapati kompromisa, a to je život.

Posebni carev odaslanik u Francuskoj.

Berlin, 13. (D. u.) „Echo de Paris“ javlja: U tabor Mailly dospio je general princ Orbiliani, kojemu je povjerio car posebno poslanstvo.

Uspjeh Pašićevog putovanja.

Stokholm, 12. Srpski je ministar-predsjednik Pašić izjavio zastupniku „Novoje Vremja“, da se je do sada mogao na svim sastancima sporazumjeti sa saveznim državama u pitanju budućnosti Srbije. Samo s Talijom došlo je do prepirka, jer se nijesu mogli složiti u pitanju jadranske obale. Pašić je dodao: „Ne želimo poostriti tu kavgu sa Talijom, te stoga privremeno prepuštamo Italiji hegemoniju u Jadranu. Italija će nam svakako dozvoliti pristup do mora“.

Strahovlada u Irskoj.

London, 12. (D. u.) U donjoj je kući zatražio nacijonalist Dillon, da vlada prestane sa smaknućima u Irskoj. Asquith je primjetio, da su buntovnici počinili strašnih zločina, da je bilo od njih ranjeno ne manje od 1300 osoba, od kojih su umrla 304. Izjavio je nadalje, da će se smaknuti još dvojicu kolovodja, ali iza toga, da se ne će više smicati nikoga, nego da će vlada postupati blago sa velikim brojem buntovnika. Asquith je saopćio, kako on namjerava u sporazumu s vojničkim i gradjanskim dostojanstvenicima odmah urediti prilike u Irskoj tako, da budu zadovoljne sve stranke.

Smaknuća u Irskoj.

London, 13. (D. u.) Službeno. James Connoly i John Modermott, koji su bili potpisali proglas privremene dublinske vlade, bili su ustreljeni dne 12. svibnja.

Razni brzojavi.

Berlin, 13. svibnja. List „Daily Mail“ javlja iz Petrograda: Car je pozvao sve zborne zapovjednike na dogovor, da se s njima posavjetuje o novim ratnim poduzećima.

Rotterdam, 13. svibnja. Rasprava će proti Robertu Casementu u ponedjeljak započeti i biti će javna. Vodit će se kod policijskog suda u Bowstreetu.

Desel, 13. svibnja. Prema vijestima iz Londona bilo je do 8. svibnja prevedeno u Irsku šest pučovnija.

Rotterdam, 13. svibnja. U Londonskim se novinama do 9. o. mj. spominju sveukupno 32 časnika, koji su pali za vrijeme revolucije u Irskoj.

Lugano, 13. svibnja. Francuzki je ministar trgovine stigao danas u Rim, da raspravlja sa ministrom predsjednikom Salandrom, ministrom izvanjskih posala Sonninom i talijanskim ministrom trgovine glede zaključka gospodarstvenog sporazumka.

Stockholm, 12. svibnja. Rusko radnistvo kani prigodom desetgodišnjice jubileja dume prirediti veličanju manifestaciju pred Taurijskom palačom i pred ministarstvom izvanjskih posala. Boje se krvavih sukoba, jer je redarstvo dobilo nalog, da uguši svaku manifestaciju.

Neprijateljski ratni izvještaji.

Rusija.

Petrograd, 9. Službeni izvještaj od 8. svibnja:

Zapadna fronta.

Naše je topništvo zapalilo Illuxt, zapriječilo je svojim pucanjem gašenje te je dignulo u zrak njemačka skladišta municije. Jučer, u sat poslije ponoći, otvorili su Nijemci u odsjeku južno od Illuxta iznenadnu vatru te su za tim kušali protiv nas navalu, ali im to nije za rukom pošlo. Nijemci su opstrejjavali isto tako velikom žestinom, odsjek sjeverno od jezera Ilsen (95 km jugozapadno od Dvinskoga). Južno od okolice Višnjeva (19 km južno od Kreva) razvili su Nijemci kroz jutro od 7. o. mj. topovsku djelatnost, koja je postepeno narasla do neprestanog pucanja iz sviju kalibara. 2 su njemačka ljetala bacila 8 bomba na prostor kod Ljahovica (21 km jugoistočno od Baranovića). Sjeveroistočno od Kranjenca digli smo lagum, kojim smo uništili neprijateljsko skladište mina.

Južno od Celerova (21 km sjeverozapadno od Tarnopola) skočili su naši granadiri iz svojih lagumskih rupa na neprijateljska odijeljenja te su ih rastjerali s ručnim granatama.

Službeno izvješće od 9.: Nijemci su opstrejjavali Uxküllski mostobran. Na Dvini, prama Jakobstadtu, raspršili smo uspješno veliki broj njemačkih radnika.

Petrograd, 12. Službeni izvještaj od 11. svibnja:

Zapadna fronta.

Na fronti od Jakobstadta do Dvinskoga, te jugozapadno od jezera Naroč, kao što i prama Baranovićima, na više je mjesta neprijateljsko topništvo živo pucalo. Zapadno od Olike suzbili smo navalni pokušaj znatnih neprijateljskih sila, koje su htjele, da se približe našim položajima. U području srednje Stripe otkilo se privezano njemačko ljetalo sa svojeg privezišta, te je palo za našim redovima blizu mjesta Husjatin.

Kaukaska fronta.

Na primorskoj su fronti napredovale naše čete na jugozapadu i na zapadu od Platane. U bojevima zapadno od Aškale (zapadno od Erzeruma) bili su Turci opkolili naše odijeljenje, koje se je sastojalo od pričuvnika. Odijeljenje se je oslobodilo prokrčivši si, pod vodstvom podčasnika, put do glavne vojske. Suzbili smo turske navalne pokušaje, što su ih poduzimali sa strane Erzinjana.

Francuska.

Pariz, 11. Službeni izvještaj od 10. svibnja u 3 sata popodne:

Izmedju Oise i Aisne izjalovio se je iznenadni njemački napadaj protiv naših opkopa jugoistočno od Moulin-sous-Touvent. Kod Verduna prestalo je topovsko pucanje. Zapadno od Moze, a osobito istočno od Moze i od Woevra topovski dvoboj na prekide. Kroz noć najavilo se je okršaja s ručnim granatama u šumi Avocourt i u području južno od tvrdje Douaumont. U gornjoj smo Alzaciji suzbili neprijateljska izvidnička odijeljenja koja su htjela da iznenade malenu našu postojanku kod Hirzbacha, južno od Altkircha. Nijemci su pretrpjeli gubitaka.

U 11 sati popodne: Na lijevoj obali Moze upravili su Nijemci, po snažnoj topovskoj pripravi, jakih četnih množina na naše položaje na obronjcima vrha 287. Tu su navalu posve suzbili. Ostalo je u našim rukama nekoliko zarobljenika. Malenim smo navalnim podhvatima protiv obronjaka zapadno od Mort-Homma uspjeli da zauzmemo nekoliko dijelova neprijateljskog jarka. Kod toga smo uhvatili 62 zarobljenika i zaplijenili 2 strojne puške. Na obaloj je fronti prošao dan prilično mirno.

Belgija.

Pariz, 11. Službeni izvještaj od 10. svibnja:

Topovski dvoboj u krajevima Ramscapelle, Dixmuiden i Steenstraate.

O talijanskim šančevima.

Nečistoća u jarcima. — Trupla kao podnožnjaci. Nepokopani pali vojnici.

Sa sočanske fronte javljaju:

„Vi nemate gospodo pojma, što čovjek sve nadje u jednom zapuštenom talijanskom strjeljačkom jarku!“ Onaj smet, ona nečistoća, ono barbarstvo, divljaštvo, što ga tamo ima, to se opisati ne da, to treba vidjeti i zgražati se.

Nemojte misliti, da prevršujem, jer se radi o neprijatelju — ne! samo ono govorim, što sam sâm svojim očima vidio, i ne ću dodati ni mrvice. Kako sam vidio, tako ću Vam pripovijedati.

Poznajete onaj položaj, što su ga Talijani napustili radi kolere, čega li, ne znam. Jedno 24 sata pošto su otišli, došli smo tamo mi. Dobro, nadje se nečistoća i u našim jarcima; ta nije ni čudo, nije to salon, i vojnik nema vazda vremena, da jednom rukom drži pušku, a drugom da mete oko sebe, ali što je previše, to je i u streljačkom jarku previše. Slušajte, što smo tamo našli!

Ležale su tamo cijele rpe odijela i zamazana rublja; jamačno od straha, da se ne okuže, ostavili su ga tamo. A ispod tih krpa virile su lješine talijanskih vojnika.

Dalje: Došli smo do jaraka, u koje je radi njihova niska položaja doprla voda, i dijelom se tamo zaustavila, tako da su talijanski vojnici do gležnja stajali u vodi. Kako su sebi pomogli? Stali su na mrtve svoje drugove: našli smo cijele redove takvih talijanskih lješina, koje su svojim živim drugovima služile kao podnožje. Ali nemojte misliti, da je to bilo slučajno, da je jedan pao, a drugi onda na njega slučajno stao — ne, ja sam sâm vidio cijele redove takvih lješina, kako su po planu poredane: ledjima dolje, glava drugoga medju nogama prvoga, glava trećega medju nogama drugoga i t. d., skoro bez konca — a na njihovim su prsima stajali živi, da se očuvaju od vode.

No ima toga još. Ima tamo naime jedna staza, gdje im je prolazila straža. Staza je dobro ugažena, što nije čudo, kada je tamo dan na dan ne znam koliko momaka moralo da prodje. I preko te staze ležalo je nekoliko talijanskih lješina: valjda ih je zatekla naša vatra. Kako su išli da izmijene svoje drugove, tamo su pali, tamo su i ostali. I te su lješine tamo ležale nesahranjene. Iza njih je prošlo Bog zna koliko talijanskih vojnika, da stražu straže, gdje onima nije bilo sudjeno: velim, prolazili su tamo svaki dan i svaku noć, ali onih lješina nisu ukloniii; po danu bi ih prekoračili, po noći bi se zacijelo i potepli o njih, ali toliko se ipak nisu potrudili, da ih barem maknu s puta. Lješine su se raspadale, drugovi im otišli, a istom smo ih mi sahranili.

Našli smo jednu glavu, otkinutu sa tijela, već je meso spuzilo s nje, ali da bi je bili sahranili, na to nije nitko pomislio.

Nego našao sam tamo nešto, što me veoma iznenadilo; našao sam tamo naime mnogo lješina sa svezanim straga rukama, sa ranom na glavi. Toga sebi ne mogu inače tumačiti, nego da je došlo medju vojnicima do pobune, te su onda sve postrijeljali.

Ovo su mjesto, kaošto rekoh, Talijani napustili, i teško da ih je drugo što na to prisililo, osim kakve kužne bolesti. Ta je li moguće, da se nepojavi zaraza, kada tolike nepokopane lješine tamo leže, kiša ih pere, sunce pali?

Eto, vidite, tako je bilo u onom jarku!

Tako je pripovijedao očevidac, a ja ću dodati samo toliko, da su naši ondje pokopali do preko 700 Talijana. „Hrv.“

Jedna godišnjica.

U Quartu kod Genove bilo je na 5. maja prošle godine veliko slavlje. Radilo se o tome, da se hjegunca, tada ozloglašenoga i od svojih vjernika teško progonjenoga talijanskoga narodnoga barda Gabriela d' Anuncia rehabilitira. Tisuće i tisuće ljudi čekalo je na pjesnika, što se nakon mnogo godina vraća iz Francuske u domovinu, te mu je živo i oduševljeno klicalo, kad je mjesto da govori o Garibaldiju i onoj tisući, što je pošla u Siciliju i osnovala slobodnu Italiju, stao sipati vatru mržnje proti tadašnjoj sa Italijom već od trideset godina savezničkoj Austro-Ugarskoj monarhiji i tražiti rat oslobodjenja protiv dosadašnjega prijatelja. Ulična svjetina, koju je besavjesna agitacija bila dovoljno pripravila, frenetično je odobravala te je započela sa ratnom agitacijom, koja je za tri nedjelje zaista dovela do objavljenja rata.

Od onoga doba prošlo je godinu dana. I novi se je narodni junak pojavio u Genovi, ne u tu svrhu, da se dade od puka rehabilitirati, nego da pokuša, kako da se jednim smionim govorom sam rehabilitira pred očima otrežnjenog i nezadovolj-

Uništavajte muhe da se ne umnožavaju.

Lijepenke za uništavanje muha dobivaju se kod Jos. Krmpotić u Puli.

noga naroda. Barzilaj, ministar za neoslobodjene krajeve, govorio je pred narodom u Genovi. On je morao da osvježi loverike, koje su bile grdno povenule uslijed bezuspješnosti rata, koji gotovo godinu dana traje. Da obrati pozornost na sebe i da ju sputa, držao je vrlo „zanimljiv“ govor. On se je usudio ustvrditi, što se do sada nije usudio niti jedan govornik, nadajući se, da će na ovaj način učiniti trajan dojam na slušatelje. To mu nije uspjelo. Tvrdnja, što ju je u svom govoru postavio, doduše je nova i iznenadjuje, ali je ujedno tako neosnovana i sama u sebi protuslovna, da će mu se jedva drugačije moći honorirati, nego da se sleđe ramenima i sažalno nasmiješi. Razumjevamo pod tim od njega stvorenu riječ o austro-ugarskom militarizmu, koji je Italija bila prinudjena pobijati. Ovo je jedno sasvim novo obrazloženje talijanskog rata, koje stoji u očitom protuslovju sa dosadašnjim obrazloženjem. Kad je 23. maja 1915. g. vojvoda od Avarne predao onaj za Italiju kasnije tako sudbonosni spis odnosno objavu rata ministru spoljnih djela barunu Buriani-u, moglo se u tom spisu sasvim jasno čitati, da Italija navještava monarhiji rat za ispunjenje svojih nacionalnih zahtjeva. Da se pučanstvo potakne na rat, izbačen je bio takodjer varavi argument, da je Austro-Ugarska jedna bolesna zemlja, koja nije u stanju, da se ozbiljno brani, pa da će stoga vojna protiv nje biti jedna udobna šetnja u Trst i Ljubljanu. Što se je dakle onda prikazivalo kao bolest u zemlji, sad se odjednom stavlja uz bok Njemačkoj kao uljelovljenje užasnoga do zubi naoružanoga militarizma. Ovo je protivrječje prevelико, a da ga ne bi opazio onaj narod, kojemu ga se hoće učiniti vjerovatnim. Ovaj će narod takodjer i opaziti, zašto se sada najednom izlazi sa ovom tvrdnjom. Ona mu da ispriča užasne neuspjehe, što ih je talijansko poduzeće do sada doživilo. Barzilaj hoće da dade narodu razumjeti, kako nije čudo, da talijanska vojska do sada nije mogla postići uspjeha, kad eto imade posla sa užasnim neprijateljem, s jednim narodom, koji je skroz i skroz prožet sablašću militarističkoga duha. No hoće li se talijanski narod zadovoljiti s tim, da mu se podijeli naslov borca protiv austro-ugarskog militarizma. Kad su se njegovi sinovi iskrvarili na bojištu u tobožnjoj borbi za ispunjenje narodnih aspiracija? Mnogi će se pitati zašto se ova lozinka istom sada baca u narod, kad se je toliko toga dogodilo, što se više ne da popraviti, i zašto se nije udarilo u te žice već prigodom skupštine u Quartu. Štošta bi se onda bilo drugačije dogodilo.

Barzilaj će imati sa svojom tvrdnjom malo sreće kod svojih zemljaka, ali još manje imat će je sa svojom „iskrenom riječi“ kod svojih savezника. Ono što on veli odnosno Srbije jednako je u potpunom prelomu sa ovim dosadanjim savezникom. Tu je Barzilaj govorio o „neodgovornim zagovornicima preko vjernih programa“ u glavnim gradovima Evrope, koji da kušaju diskreditovati program nacionalnih talijanskih zahtjeva. To je zaista jasno rečeno. To svako znade, da su Aleksandar Karagjorgjević i Nikola Pašić bili u mjesecu martu u Rimu, zatim u Parizu, odande da su pošli u London, kako su poznate njihove izjave i govori u ovim stvarima. Aleksandar Karagjorgjević upozorio je kod svoga dočeka francuske akademije u Parizu na zahtjeve, so ih on postavlja odnosno jadranske obale i Dalmacije. Pašić potkrijepio je ove zahtjeve u jednoj izjavi, što je izašla u „Daily Cronicle“. To je grdno uzrujalo rimske krugove, pa se gospoda Aleksandar Karagjorgjević i Nikola Pašić najednom eto nalaze u neugodnom položaju, da ih u Rimu sada nakon kojekakvih svečanosti, što su im tamo priredjene bile, nazivaju „neodgovornim zagovornicima“. Ispunila se je sudbina neograničenog častoljubivog kraljevskoga sina i šefa jedne vlade, koja je zavaravala narod. Njihovi prijatelji ustaju protiv njih na način, koji oni moraju razumjeti. S kakvim će osjećajima pozdraviti srpski u Krfu ukrcani vojnici svoga komandanta Aleksandra Karagjorgjevića, kad začuju za ovu izjavu, ovu smrtnu osudu aspiracije, za koju su oni voljni svoj život dati?

Zgrada laži i obmame, što su je Pašić i Aleksandar Karagjorgjević bili nakon svoga bijega iz Srbije ponovno podigli, srušila se uz užasnu lomnjavu. Srušio ju je prijatelj, čijem je „svetom egoizmu“ ona stajala na putu. Gorak bit će da je boravak Pašićev u Petrogradu i gorak mora da je Aleksandrov put u Solun.

„Beogradske Novine“.

Domaće Vijesti.

Glazba c. kr. mornarice svirat će sutra 14. svibnja na nasipu Franje Josipa pred stožernom zgradom. Početak u 6 sati. Raspored: 1. F. Erkel: „Hunyady“, koračnica. 2. J. Strauss: „Proljetni glasovi“, valčik. 3. I. Muhvić: „Hrvatske i slovenske pjesme“. 4. K. Konrad: „Beč po noći“, potpouri. 5. I Král: Ugarske narodne pjesme“. 6. W. Lindermann: „U domovini, do vidjenja“, pjesma koračnica.

Osobna vijest. C. kr. kotarski komesar dr. Walter Pfeifer premješćen je iz Trsta u Pulu te dodijeljen c. kr. tvrdjavnom komesaru na uredovanje. Istodobno povjereno mu je vodstvo poslova trgovačko-obrtne komore u Rovinju.

Proglas gradskog općinskog upravnog odbora od dne 29. travnja t. g. B I-104-3: Nalaže se općinskim uredima, da objave slijedeće: Berbu plodina, koje urode na zemljištima pučanstva, koje je doma ostalo, te kojima je zemljište vojništvo obradilo, obaviti će samo vojništvo.

Kanfanar. Pokr. škol. vijeće dozvolilo je za hrv. pučku školu u Kanfanaru za ovu škol. god. drugu izvanrednu učiteljsku silu, na koje je mjesto imenovana bivša učiteljica u Rov. Selu, gdjica Antonija Batić.

Milodari za „Družbu“. Poslao nam je za „Družbu“ gosp. Josip Medić, Feldpost 91, K 12·—, sakupljenih u jarcima medju Hrvatima i Slovencima.

Razglas. Pošto se je zemaljski računarski oficijal Andrija Rocco odalečio od ureda početkom mjeseca travnja 1915., a učitelj kod Pokrajinskog poljodjelskog zavoda Dunat Libutti takodjer je otsutan od travnja mjeseca 1915., bez da su isti opravdali svoju otsutnost, nalazi se stime proti njima uputiti u smislu § 60, poslovnoga reda za zemaljski odbor Istre disciplinarna istraga. Obojica bivaju stoga pozvani, da se prikažu u roku od četrnaest dana kod ovog ureda za opravdati svoju otsutnost. U protivnom slučaju disciplinarni postupak biti će proti njima proveden te će eventualno za iste biti naredjen otpust od službe. Istodobno bivaju isti suspendirani od službe i zaustavljaju se takodjer sva predjašnja i dojduća njihova beriva. Zemaljska upravna komisija markgrofije Istre. — Lasciac m. p.

Razglas. Pošto se je primarni liječnik kod Pokrajinske bolnice u Puli, Dr. Umbert Sbisà, odalečio od svojega mjesta 25. januara 1915. bez da je do sada opravdao svoju otsutnost; uzevši u obzir, da je proti istomu sa zaključkom zemaljskog odbora od 7. oktobra 1915. bila povedena disciplinarna istraga u smislu § 60. pravila Zemaljskog odbora te pošto proti njemu visi istraga kod suda c. kr. 5. vojnog zapovjedništva za zločin §. 58. c. C. p. i. §§ 321. i 327. C. p.-m., isti biva ovime pozvan prikazati se kroz 14 dana kod pisućega, nalazi istodobno uputiti disciplinarnu istragu na službovni prestupak za neopravdani otsutnost od ureda, i to pod prijetnjom otpusta od službe. Ujedno se proglasuje njegovo suspendiranje sa službe i zaustavljaju se takodjer njegova beriva, koja su bila ustegnuta zaključkom zemaljskog odbora od 24. srpnja 1915. br. 3312 sa dnevom 1. augusta 1915. isto takodjer i za vrijeme od 1. aprila do 31. julija 1915. Zemaljska upravna komisija margrofije Istre. — Lascia m. p.

Obznana. Toplo se preporuča gradjanima, da se dadu cijepiti u svrhu, da sebe i svoju obitelj obbrane od pogibelji kozica. Opće cijepljenje obdržavat će se svaku srijedu od 4 do 5 sati popodne u prostorijama gradskog zdravstvenog ureda (trg Foro). U smislu vladine naredbe od 6. listopada god. 1817. imaju svi roditelji i skrbnici, akoprem cijepljenje nije obvezatno, dovesti djecu, koja nisu bila cijepljena, pred komisiju za cijepljenje. — C. k. tvrdjavni komesar: Schönfeldt m. p.

Imenovanje generala Boroevića počasnim gradjaninom u Pazinu. Načelnik mjesne općine Pazin Dr. Šime Kurelić brzojavio je generalu pukovniku D.ru Svetozaru pl. Boroeviću od Bojne, nakon što je ovo općinsko zastupstvo imenovalo generala počasnim gradjaninom grada Pazina, slijedeće:

Preuzvišeni gospodin general pukovnik

Doktor Svetozar pl. Boroević od Bojne

Zastupstvo mjesne općine Pazin u Istri imenovalo je Vašu Preuzvišenost na današnjoj sjednici počasnim gradjaninom u znak udivljenja, počitanja i harnosti u obrani cara i domovine.

Vaša Preuzvišenost neka se blagonaklono udostoji primiti ovo počasno gradjanstvo.

Ujedno pozdravljam u ime zastupstva najsrdačnije Vašu Preuzvišenost kao što i junačke čete, koje pod Vašim umnim vodstvom brane ove lijepe krajeve naše domovine protiv vjerolomnog neprijatelja.

Načelnik doktor Kurelić.

Gospodin je general-pukovnik odgovorio na to brzojavno kako slijedi:

Gospodin načelnik Dr. Kurelić, Pazin.

Veoma počašćen izborom za počasnog gradjanina Pazina, uočujem u tome takodjer odlikovanje za moje junake na Soči kao što izražaj pravega otačbeničkog shvaćanja općinskog zastupstva, što me osobito veseli. Srdačna hvala za to.

General-pukovnik Boroević.

Dopisi.

Volosko, dne 12. svibnja 1916.

U nedjelju, dne 30. pr. mj. priredila je mladež ove škole zabavu u korist austrijskog „Crvenog Križa“ sa vrlo bogatim i biranim rasporedom, čiji je uspjeh, koli u materijalnom, toli u moralnom pogledu nadmašio svako očekivanje.

Velika dvorana „Narodnog Doma“ bila je dupkom puna biranog općinstva. Svojim nas posjetom počastio i poglaviti gospodin upravitelj c. k. kot. poglavarstva, namjes. savjetnik gosp. Geza Múrad, koji je, — kao i ostalo cijenjeno općinstvo — bio vidljivo zadovoljan izvedbom sviju točaka rasporeda.

Potaknuti time, opetovala se zabava u nedjelju 7. o. mj., te je ponovno bio polučen prekrasan uspjeh. Prihod obiju predstava dao je „Crvenom Križu“ lijep iznos od čistih 520.44 K (pet stotina dvadeset kruna i 44 pare).

Potpisana uprava ne može, a da ne izreče tom prigodom osobitu i posebnu hvalu plemenitom gospodinu c. k. namjes. savjetniku Gezi Múradu, koji je poklonio siromašnoj djeci ove škole 200 K, kao očiti znak svoga potpunoga zadovoljstva nad uspjehom zabave i očinske ljubavi prema djeci. Neka mu bude ovim putem za taj svijetli čin izrečena — u ime siromašne podarene djece — najsrdačnija hvala, a od Svevišnjega obilna plaća.

Iskrena hvala takodjer gosp. Ivanu Matetiću, učitelju opatijske hrv. pučke škole, koji je koli kod pokusa, toli kod same zabave u svemu nam bio na ruku i sve točke rasporeda pratio na glasoviru.

Nadalje zahvaljuje vrijednoj upravi voloske posujilnice, koja nam je najpripravnije i besplatno ustupila dvoranu i nuzgredne prostorije „Narodnog Doma“; uglednom općinskom glavarstvu u Voloskom, svoj gospodi, koji su darovali budi kakvu pretplatu, te svim gospodjama i gospodjicama i svoj gospodi, koji su nam bilo čime pomogli, da zabava što ljepše i unosnije ispane.

Uprava hrvatske pučke škole u Voloskom.

„HRVATSKI LIST“ može se kupiti u Vodnjanu kod prodaje duhana Debetto već rano ujutro.

Podpisujte ratni zajam!

KINO

Crvenog križa

ULICA SERGIJA BROJ 34.

Danas novi raspored!

Mestrova sedmica broj 2.

Ratni izvještaj sa zapada.

U pustoši najdubljih strahota

Zapadno pustošna drama.

Don Juan se ženi

komično.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Početak prve predstave u 2 i pol; zadnje 7 i pol.

ULAZNINA: I. prostor K 1; II. prostor 40 filira.

POTPIŠUJTE

Četvrti austrijski

ratni zajam

Potpisivanje preuzimlje:

Istarska Posujilnica

u PULI.

Vlastita kuća, ul. Cararra br. 4.

UREDOVNI SATI:

Od 11 i pol prije podne do 2 i tričetvrt p. pod. i od 5 i pol do 8 poslije podne.

29

KAZALIŠTE CISCUTTI.

Danas, dne 14. svibnja 1916.

prikazivat će se veliko kinomatografsko djelo

Sa Bogom za cara i domovinu

osobito patriotički film, koji je svuda postigao kolosalni uspjeh i koji sada slavi slavlje u kazalištu Fenice u Trstu.

Cijene: Ulaznina za parter i lože K 1·—; galerija 40 h. Lože K 2·—; zatvoreno sjedalo 50 h. sjedalo 30 h.

Gobo.

Priča Ivan Tuhtan iz Trviža.

(Nastavak i svršetak.)

— Ala ki će z rokon strl kamik u prah, — reče ladro, pograbi kamik i stare ga u prah.

Gobo opet požnjofa.

— Ča delaš? — zapita ga ladro.

— Gobo mu odgovori jednako, kako i prvemu, pak i njemu prežu grenca u oči. Dok si je tat malo protr oči, izvadi Gobo iz žepa skuto, stisne je u roke i reče:

— Vidiš, ti si str kamik u prah, a mene još i voda iz njega teče.

I ta mu odgovori: „Ja sam vrag, ma ti si privrag. Sada ću ti bit hlapac, ali prije homo još i trećemu našemu bratu, da se i š njin provaš“.

Pojo dalje i dojde do trećega ladra, koji je hita u arijo jeno železno štanjgo od mijar kili.

— Ča ste mi dopejali semo to nić? Sram vas bilo! Kakovi ste vi to junaki, da ste se tega nića prestrašili? — vikne on na brate.

— Ča to govoriš? Samo muči, da te ne speštan! — reče mu Gobo.

— Ma si ga vidi. Janka ga ni rić u brageš i još se tako sprča! Ala, kako češ, da se čapamo? — reče mu treći ladro.

— Kako češ? — posprdno će mu Gobo.

— Vidiš to štanjgo od železa! Ki će je više hitit? — kaže treći ladro, čapa je i hiti visoko u arijo. Kada je pala dole, vaje se je dimboko u zemjo zalukla.

— Sada provaj ti! — reče mu ladro.

— Ala vaje mi je izvadi, pak ću je ja hitit, — reče Gobo i opet požnjofa.

— Ča to delaš? — zapita ga treći ladro.

— Vidiš, kad potabakan jeno prežo tega, dobijem forco o dva regimenta soldati. — Češ i ti jeno prežo? — reče mu Gobo, pak prsne i temu u oči.

Gobo jeno malo razmisli, opet zame jeno prežo i zaviče:

— Čujte vi pastiri, čujte svi baštimenti i barke na moru! Bižite svi! Sada će past jena železna štanjga u more, pak ne bin rada, da kega ubije!

— Ča tako? Ne ću, ne, ja, da hitaš mojo štanjgo u mora. S kien bi se ja potle zabavija? Sada znam, da si jači i od mene, pak ću ti ja bil sada za hlapca — reče mu treći ladro.

Na to im reče Gobo: „Čujete! Vi ste vrazi, a ja sam još luji. Sada moremo poć krast u svako mesto — prez straha. Homo cesaru! Ja ću poć u njigovo palaćo sam, a vi svakega, ki bude doša iz nje van, ubijte i popešlajte. Potle ćemo mu odnest sve ča ima. Ste kuntenti?“

— Smo, smo! — odgovore svi tri.

I tako se oni oipute i dojdo u cesarovo korto. Gobo poje u palaćo ravno cesaru i mu reče: „Presvitla kruna! Ja sam Vam dopeja tri ladre. Tu so u korte. Sada delajte š njimi, ča ćete“.

— Cesar pošalje proti njin soldate, ali so hi ladri sve potukli. Najzad dojde cesar Gobetu, pak mu reče:

— Čuješ, Gobo! Tu moraš ti opet pomoć. Oni ladri sve so mi poubijali u korte.

Gobo se odmah pokaže na okno i zaviče:

— Čujete vi, moji hlapci? Vi morate stat cito i pustit se ubit, ku ne ću ja doć dole i drugaćje vas strest!

Ladri se prestraše i se puste ubit kako janci. Cesar je zato Gobela odlikova i čeni je, da š njin vajka ji i da lepo prez dela živi.

Drugoga dana poje cesar Gobetoven braton i ispovi im sve, ča je načini njihov brat. Oni so bili jako jadni, da ni Gobo umra, pak so opet počeli cesaru govorit, da će mu on još i četrtega ladra dopejat, ku mu zastraši, da će ga ubit. Taj četrti ladro je cesaru ukra kobilo i zlatne lancune. Cesar hi posluša i naloži Gobetu, da mu dopeje kobilo, koja je bila poli četrtega ladra s puno zvoni po vratu.

Gobo poje, odreže si jeno paličico i naspiči je. Dojde po noći u štalo, zapreće se u lišće i podbode kobilo. Kobila poskoči i pozvoni. Na to dojde ladro i pregleda celo štalo, ne najde nić i poje opet spat. Tako se dogodi i drugi put i ladro jadan reče: „Zvoni, zvoni, koliko češ, ma mene ne vidiš i poje opet spat. Kad je to Gobo ču, po malo otpre štalo, otpelje kobilo van, zajaše je i iz dalekega poviče: „Hej ladro! Sada si prez kobile“.

Dojde u grad i popelje kobilo cesaru, koji je to odmah javi njigoven braton. A njih je još tenta oni crni iz pakla, pak počnu opet cesara nagovarat, da će mu Gobo donest i zlatne lancune.

Ni bilo druge, nego je Gobo opet ša i skri se pod postelju, ali ga je ladro čapa, spravi u kapuner i naredi svoje žene, da ga odebeli za jeno frajo. Kad je Gobo bi debel, otpravi se ladro pozivat pretele na frajo, a žene naredi, da pripravi sve potrebno. Ona poje kalat drva, a Gobo je lepo zaprosi, da ga pusti van, da će je on raskalat sve, a ne će uć. Ona ga posluša. Na to će Gobo:

— Čujete! Držite mi to drvo, zač ja ga ne moren nikako raskalat.

Ona ga posluša, a on mesto po drvu, udre po uje i ubije je, čapa lancune, ujde i sretno hi donese cesaru.

Njegovi so brati za to doznali, pak so nagovorili cesara, da ga opet pošalje, da mu dopeje i samega tega ladra.

Siromah Gobo se spremi, postavi si dva kušina na gobo, da ga ladro ne more prepoznat, zamoli od cesara dva para voli, jedan voz, sekiro i pilo, pak se uputi do hiže od ladra. Pred hižon je bi jedan veliki stari dub, okoli kojega se je stavi Gobo delat. Malo iza tega dojde ladro i zapita ga:

— Ča to pensaš?

Gobo mu odgovori: „Jedan vražji Gobo mi je puno zla učeni, pak ću od tega duba napravit jeno kaselo, da već ne bude moga uć“.

— Bravo, bravo! I ja ću ti pomoć, — odgovori mu ladro.

Obedva so delali i napravili jedan čvrsti kasun. Kad je bilo sve gotovo, šegavi Gobo naloži ladru, da ga postavi na voz i reče mu:

— Sada hodi ti unutra, ki si jači od mene, a ja ću zacvekat izvana. Kad ti budem reka, oni put dviži. Ku ne budeš ti moga razbit kasun, ne će ni on.

Ladro ga posluša, ali za svojo nesreću. Kad je Gobo sve zacveka mu poviče:

— Sada si gotov! — Ja san Gobo, koji san sfruči tvoje brate, a sada ću i tebe.

Gobo svas zadovoljan ga dopeje u cesarevo korto. Kason so polili s katramom i užgali ga.

Cesar vesel i zadovoljan nagradi Gobeta i imenuje ga za ministra.

Gobo je posta gospodin, a svoje brate je čeni pedepsat tako, da im je odredi mesto poli vrati i za svakidanjo hrano samo kruh.

Sjećajte se Crvenog Križa!

Svakovrstne pisarničke potrepštine za urede, trgovce i privatnike dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.